

Regionale Publieke Omroep

Reactie stichting Regionale Publieke Omroep (RPO) – 4 pagina’s- op de internetconsultatie Wijziging Mediawet 2008 onder meer in verband met aanscherping van de nieuwwedienstenprocedure

Hilversum, 25 augustus 2017

Hierbij maakt de stichting Regionale Publieke Omroep (RPO) in het kader van de internetconsultatie gebruik van de mogelijkheid te reageren op het wetsvoorstel *Wijziging van de Mediawet 2008 in verband met aanscherping van de nieuwwedienstenprocedure, modernisering van procedures voor de benoeming van raden van toezicht en besturen, aanpassing van het standaardprogrammapakket en technische verbeteringen onder meer in verband met taken van het Commissariaat voor de Media*.

De RPO kan zich grotendeels vinden in de voorstellen die in dit wetsvoorstel worden gedaan. Bij een drietal onderdelen plaatst de RPO echter de volgende belangrijke kanttekeningen en wordt aanpassing van het voorliggende wetsvoorstel bepleit.

1. Artikel 2.72 nieuw

In het wetsvoorstel wordt een nieuw artikel 2.72 geïntroduceerd waarin wordt vastgelegd dat het media-aanbod van regionale publieke media-instellingen (RMI's) uitsluitend wordt verspreid via een aanbodkanaal als bedoeld in artikel 2.60I, tweede lid, onder b en c. Een vergelijkbaar artikel is in het wetsvoorstel voor de landelijke publieke omroep opgenomen (artikel 2.51 nieuw).

Deze nieuwe regeling wordt onder meer als volgt toegelicht: *“Wat betreft het adressaat van de norm kan worden gedacht aan zowel de makers van het media-aanbod, derhalve de landelijke publieke media- instellingen en de Ster, als de NPO, die immers op grond van artikel 2.2, tweede lid, aanhef en onder b, is belast met de coördinatie en ordening op en tussen de aanbodkanalen van het media-aanbod van de landelijke publieke mediadienst en die ook de plaatsing van het media-aanbod verzorgt (artikel 2.53, eerste lid).*

(artikel 2.72) Een overeenkomstige bepaling wordt voorgesteld voor de regionale publieke mediadienst. Het adressaat wordt hier in eerste instantie gevormd door de regionale publieke media-instellingen. De RPO heeft, anders dan de NPO, geen coördinerende taak over het media-aanbod en ook geen plaatsingsbevoegdheid. Overtreding van de voorgestelde norm door de RPO is in deze situatie moeilijk voorstelbaar.” (pagina 27)

Deze nieuwe regeling is, naar het schijnt, bedoeld om twijfel weg te nemen waar het gaat om de verspreiding van het landelijke publieke media-aanbod via al dan niet door de NPO gecoördineerde aanbodkanalen. Media-aanbod dat niet wordt verspreid via een (door de NPO gecoördineerd) aanbodkanaal is niet toegestaan. Deze (landelijke) regeling wordt echter in

het wetsvoorstel, door de invoering van het nieuwe artikel 2.72, ongewijzigd toegepast op de regionale publieke omroep. In de toelichting wordt ook erkend dat de situatie regionaal beduidend anders ligt omdat de RPO, anders dan de NPO, geen coördinerende bevoegdheid heeft (pagina 27 van het wetsvoorstel).

De regionale publieke media-instellingen voeren, bijvoorbeeld wat de verspreiding van publiek media-aanbod via social media kanalen betreft, sinds jaar en dag een geheel ander beleid dan de NPO. Zo hebben de regionale omroepen zichzelf nooit beperkingen opgelegd waar het gaat om de centralisatie van media-aanbod via bepaalde, gecoördineerde (social media of online) kanalen, zoals de NPO dat bij de landelijke omroepen wel heeft gedaan. De achtergrond daarvan is dat de regionale publieke media-instellingen vanuit hun media-opdracht het regionale media-aanbod zoveel en zo dicht mogelijk bij de regionale ontvanger willen brengen en deze willen stimuleren om bij de totstandkoming van dit regionale media-aanbod te participeren. De inzet van social media is daarbij van cruciaal belang. Deze nieuwe regeling kan dus veel verstrekkender gevolgen voor de regionale omroepen hebben dan voor de landelijke omroepverenigingen die zijn onderworpen aan de coördinatie van de NPO. Definitiekwesties van wat wel en niet een aanbodkanaal is waar het gaat om social media kunnen meer vragen oproepen dan duidelijkheid geven. Onduidelijk is dus wat de effecten van deze nieuwe regeling gaan zijn voor de verspreiding van regionaal publiek media-aanbod, die zoveel verschilt van de verspreiding op landelijk niveau, en - meer algemeen - voor de uitvoering van de uitvoering van de regionale mediaopdracht. Bovendien ondervangt artikel 2.170, zevende lid, MW afdoende dat financiële middelen alleen aan de verzorging van publieke mediadiensten op regionaal niveau worden besteed en ziet het Commissariaat daar ook op toe.

De RPO bepleit dan ook om artikel 2.72 MW nieuw te laten vervallen.

Overigens wordt in het wetsvoorstel gesteld dat het Commissariaat o.g.v. artikel 7.11 toezicht zou houden op de verspreiding van media-aanbod via de regionale kanalen (pagina 12). Dat is echter nu niet in het huidige artikel 7.11 opgenomen en is daar niet ook niet uit op te maken.

2. Wijziging artikel 7.12

Het Commissariaat krijgt in dit wetsvoorstel de bevoegdheid om een boete en een last onder dwangsom te kunnen opleggen bij handhaving van artikel 2.170 Mediawet. Die bevoegdheden heeft het Commissariaat nu niet. Volgens de MvT zijn deze nieuwe bevoegdheden aan het Commissariaat toegekend omdat het wenselijk is dat de instrumenten van last onder dwangsom en bestuurlijke boete ter beschikking staan van het Commissariaat bij de handhaving van artikel 2.170, zevende lid, MW: de verplichting voor regionale publieke media-instellingen om ontvangen bedragen te besteden aan de verzorging van publieke mediadiensten op regionaal niveau. Een tweede argument is dat het Commissariaat ook over deze bevoegdheden beschikt waar het gaat om de landelijke publieke media-instellingen (pagina 28 van het wetsvoorstel).

In het wetsvoorstel krijgt het Commissariaat deze handhavinginstrumenten echter niet alleen ten aanzien van het zevende lid, maar ten aanzien handhaving van het gehele artikel 2.170 MW. Onduidelijk is hoe het Commissariaat de overige leden zou moeten handhaven door middel van boete en last onder dwangsom. Zo bepaalt het eerste lid dat de minister jaarlijks het totaalbudget vaststelt en is in het negende lid bijvoorbeeld al de mogelijkheid opgenomen dat het Commissariaat bevoorschotting kan verminderen of beëindigen als een regionale publiek media-instelling (RMI) de voorschotten in strijd met de wet gebruikt en kan het Commissariaat de bevoorschotting met 20% of meer verminderen in het geval een RMI haar jaarrekening niet tijdig indient. Gelijktrekking met de landelijke publieke omroep kan hier niet een uitgangspunt zijn: de situatie op regionaal niveau, helemaal waar het gaat om de bekostiging van de RMI's via het Commissariaat zelf en de daaraan gekoppelde mogelijkheid van het Commissariaat om bevoorschotting in te houden op grond van het negende lid, verschilt fundamenteel van de situatie op landelijk niveau, waar het budget van de landelijke media instellingen door de NPO worden verdeeld.

Wat handhaving door middel van boete en last onder dwangsom van het zevende lid betreft, ontstaat met de invoering van deze nieuwe bevoegdheden onduidelijkheid over de wijze waarop deze bevoegdheden van het Commissariaat zich gaan verhouden tot de boetemaatregel die in de prestatieovereenkomst met de minister afgesproken zou moeten worden. De prestatieovereenkomst bevat kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen voor het media-aanbod en het publieksbereik en overlapt dus deels met de verplichting voor de RMI's om de bedragen aan de verzorging van publieke mediadiensten op regionaal niveau te besteden.

De RPO bepleit dan ook om de voorgestelde wijziging van 7.12 te laten vervallen.

3. Wijziging artikel 6.14

Het voorstel ten aanzien van de aanpassing van het standaardpakket is op pagina 23 van het wetsvoorstel als volgt toegelicht:

“In dit wetsvoorstel vervalt de kwantitatieve verplichting tot het verspreiden van televisieprogrammakanalen langs digitale en analoge weg en via de satelliet. Bij het digitale standaardprogrammapakket gaat het om de verplichting om ten minste dertig televisiezenders te verspreiden. Bij het analoge standaardprogrammapakket betreft het de verplichting tot verspreiding van ten minste vijftien televisiezenders die komt te vervallen. De zogenoemde “must carry” blijft gehandhaafd.” Verder wordt toegelicht dat de artikelen 6.9a, 6.13, 6.14 en 6.14b zodanig worden aangepast dat de voorschriften over het standaardprogrammapakket die uitgaan boven de “must carry” daaruit worden verwijderd (pagina 26 van het wetsvoorstel).

Dit is - waar het de must carry betreft - in lijn met de brief van 13 juli 2016 van de staatssecretaris OCW waarin wordt geconcludeerd dat de waarborging van het publieke

belang in het lineaire aanbod in veel Europese landen, net als in Nederland, gegarandeerd wordt door een must carry regeling. Ook uit de aan die brief ten grondslag liggende motie van de leden Segers / Huizing van 11 juni 2013 blijkt dat alleen wordt beoogd de regeling ten aanzien van het verplichte minimum aantal zenders in het standaardprogrammapakket aan te passen. Op geen enkele wijze blijkt dat in de aanloop naar dit wetsvoorstel is gekoerst op een versoepeling van de must carry regeling.

De must carry is voor de RPO en de RMI's van cruciaal belang omdat in het concessiebeleidsplan van de RPO, te lezen op www.liefdevoorderegio.nl, bereikdoelstellingen zijn geformuleerd die mogelijk zullen worden geconcretiseerd in een prestatieovereenkomst waarin maatregelen bij niet naleving daarvan kunnen worden opgenomen.

In het wetsvoorstel is echter opgenomen dat het derde en vierde lid van artikel 6.14 MW zou moeten komen te vervallen. Dat houdt in dat de must carry voor verspreiding van analoge programmapakketten vervalt. Een toelichting op nut en noodzaak van deze maatregel en een afweging van de effecten die dit zal hebben ontbreekt in dit wetsvoorstel. Het eventuele vervallen van een must carry verplichting met betrekking tot analoge programmapakketten vinden de RPO en de RMI's niet alleen uitermate onwenselijk, gelet op het publieke belang dat hiermee wordt gediend en welk belang niet ter discussie staat, maar is ook niet in lijn met tot nu toe geopenbaarde beleidsvoornemens.

De RPO bepleit dan ook om het derde en vierde lid van artikel 6.14 MW te behouden.

De RPO bepleit de bovenstaande drie punten over te nemen bij het vervolmaken van dit wetsvoorstel.

De RPO heeft geen bezwaar tegen openbaarmaking van deze reactie in het kader van de internetconsultatie.